༄༅། །རྟེན་གསུམ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད་བཞུགས་སོ། །

ཨོཾ་སྭསྟི། རྣམ་འདྲེན་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཚོགས་རྣམས་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་སྟོན་མཛད་བླ་མ་ལ། །རྣམ་ཀུན་མི་ཕྱེད་དད་བརྒྱུས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་བཟང་པོ་སྔོན་དུ་འཐོར་ནས། ད་ལམ་ཚོགས་གྲལ་འདིར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོན་གནས་དམ་པ་ཚུལ་ལྡན་གྱི་བཙུན་པ་དམ་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནུས་ལྡན་གྱི་སྔགས་འཆང་འབྱོར་ལྡན་གྱི་ཡོན་བདག་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་ཅིག་གསན་པར་འཚལ། སྐབས་འདིར་གང་ཞིག་གླེང་བར་བྱ་བའི་ངོས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་ལྡན་གྱི་གཏམ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་ལེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཙུང་ཟད་ཞུ་བ་ལགས་ན། རང་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མཁས་པའི་སྨྲ་སྒོ་ཡངས་པའི་སྙན་ཚིག་གི་དག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་ཡོན་ལྡན་རྒྱས་རྣམ་པའི་སྙན་ལམ་དུ་འཛེབས་པར་འོས་པའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུ་བའི་སྤོབས་པ་མེད་ཀྱང་། རང་རེའི་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ལེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་སྒྲིགས༔ །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པའི་ཚོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབང་གིས་ལེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྲོལ་གང་ལེགས་སུ་སྒྲིགས་པ་ནི་གནད་དུ་ཆེ་བས། གལ་ཆེ་བའི་གཏམ་ཡིན་སྐབས་ཙུང་ཟད་ཞུ་དགོས་ཐལ་བས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་འདི་དག་བྱས་ན་ཅི་བདེར་བྱེད་ཚོག་པ་བཞིན། ད་ལམ་འདིར་ཡང་བཟང་པོ་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཏེ་རབ་གནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙུང་ཟད་ཞུ་ན། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ལོ་རྒྱུས་དོན་གྱིས་མ་བཤད་ན༔ །གསང་ཆེན་ངེས་པའི་བཀའ་འདི་ལ། །ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྐྱོན་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར༔ ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁུངས་བཙུན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་བཟང་པོ་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་སྲོལ་ཡོད་དེ། བརྟག་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་པ། །རབ་གནས་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་ཉིད། །རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་བཟང་བ་དང་། རྟེན་བཟང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་བཟང་བ་དང་། ཆོ་ག་བཟང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བཟང་བ་དང་། ཡོན་བདག་བཟང་བ་སྟེ་བཟང་པོ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཙུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་དུས་བཟང་བ་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་གལ་པོ་ལས། ཁྱད་པར་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་ཀྱི། །ཡར་གྱི་ཟླ་བ་ཉིད་ལ་བརྩམས། །ཞེས་པ་ལྟར། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཡར་ངོར་གཟའ་སྐར་བྱེད་སྦྱོར་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ན་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་པའི་

གནད་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དམིགས་བསལ་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཚོག་གི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉི་ཤར་དང་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གུང་དང་ཆོས་བཅུའི་དགོངས་ཁར་གསུམ་ལ་ཉི་མའི་འོད་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལ་ཕོག་པའི་དུས་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ན་རབ་གནས་འཆགས་པའི་ཐབས
ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་དོན་གྱི་རབ་གནས་ཆོས་ཅན། དུས་ལ་ལྟོས་པ་མི
རིགས་ཏེ། སྣང་སྲིད་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བློས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ
རྟོག་གི་བརྫུན་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གིས་དགོངས་པ
གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་དོན་གྱི་རབ་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དུས་དང་ཚེ་གའི་སྤྲོས་པ་མི
དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེང་སང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེ་གའི་ཚུལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རབ་གནས་གྲུབ་པའི
ཐབས་མེད་དེ། སྒྲིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་ཐབས་ལས་བྱུང
བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུས་ཚིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དག་ལ་
ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བཟང་བ་ནི། གལ་པོ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན
རྣམས་ལ། །ཡེ་ཤེས་གཞུག་པ་བྱིན་རླབས་ཅན། །ཞེས་དང་། །སྡོམ་བྱུང་ལས། ལུགས་མའམ
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི། །སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་ནི། །རབ་གནས་དོན་དུ་ས་སྦྱངས
ཤིང་༑ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ
རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་དེ་ཡང་ཆ་ཚད
དང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་འདྲེན་ནུས་པ་ཞིག་མེད་ན། ལྷ་བཟོ་མི་མཁས་པ
རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཟོ་བཀོད་མི་ལེགས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་གསོག་པའི་རྒྱུར
གྱུར་པ་ཡང་མང་པོ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་ནི་བཞེངས་པ་ལས་ཀྱང་མ་བཞེངས་པ
ཆ་གཙང་བས་མཇལ་བ་ཙམ་གྱི་དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་ཏེ་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེས་ན
སྐུ་རྟེན་བཞེངས་པ་ཡང་གང་མགྱོགས་དང་སླ་ཆོས་སུ་མི་བལྟ་བར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
རྟེན་བཞེངས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པར་གང་བྱུང་བྱུང་དུ་མི་བྱ་བར་ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་
གཅིག་པ་ཡིན་ཚེ། ཕྱི་འབྱུང་བའི་དྭངས་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་ན་བྱིན་རླབས
འཆགས་ཉེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་བཟང་བར་བྱ
དགོས་པ་དང་། ནང་གཞུག་ཏུའང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གནས་དང་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི
ནང་རྟེན་མནངས་ཆེན་རེ་གང་འཛོམ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ན་རབ་གནས་དང་གིས་འཆགས་པའི་ཐབས་ཀྱི
བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་བཟང་བ་ནི། རབ་གནས་མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོ་མྱོང་
རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡིན་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ། འབྲིང་

རང་མཚན་ཕྱོགས་གཅིག་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ། ཐ་མའང་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ཤར་བ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གལ་ཆེའང་། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ། བསམ་པ་བཟང་བ། ཚོ་གའི་ལག་ལེན་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོ་བར་མཛད་པས། དེ་ལ་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་གནས་མི་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཕྱི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་སུ་འཛིན་ཅིང་། ནང་སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བྱུང་ཚོར་བཀག་པའི་ཟད་སྟོང་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རབ་གནས་མི་གྲུབ་སྟེ། བསམ་པ་བཟང་བ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིའི་སྣང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་སྣང་དུ་ལྟ་ཞིང་། ནང་གི་སེམས་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ཚོ་གའི་ལག་ལེན་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རབ་གནས་མི་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་ཚོ་གའི་ཕྱག་ལེན་མཁས་པ་ཙམ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཉེ་ཚེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རབ་གནས་ཇི་བཞིན་པར་མི་གྲུབ་སྟེ། སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངེས་གསང་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སུས་གྲུབ་ཅེ་ན། ལྟ་བའི་གནས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཁྱབ་གཞིའི་གནད། ཟུང་འཇུག་ལམ་གྱི་གནད། ལྷུན་གྲུབ་འབྲས་བུའི་གནད་དོ། །དེ་ཡང་སྣང་གྲགས་རྟོག་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐུ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀ་ཤེས་པ་ནི་གཞིའི་གནད། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་ཡང་མི་གནས་ཆོས་སྐུའི་ངོ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད། ཕྱིའི་རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་དུ་སྣང་བ་ཡང་ནང་རང་རིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གནད་དོ། །དེས་ན་ཅིར་སྣང་རིག་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡང་དག་དོན་གྱི་རབ་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱིའི་རྟེན་དུ་སྣང་བ་དེ་རང་སྒོམ་བྱུང་དུ་ཤར་ནས་སྣང་ཐོག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་རིག སེམས་ཐོག་ཏུ་སྣང་བའི་འཆར་ཚུལ་རྟོགས་ཏེ་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཚེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའང་གཞན་ལས་བཙལ་མ་དགོས་པར་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱུས་བཏབ་པ་ལ་ཞིག་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། རྒྱུ་འདི་བཅིངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །རབ་གནས་ལྷ་ནི་བཞུགས་པ་ནི། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གང་གིས

གང་ལ་བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཡང་མི་དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། དམ་པའི་དོན་དུ་དེ་ཀ་ཡིན་ཏེ༔ ཛོ་བོ་རྗེས། དམ་པའི་དོན་དུ་དཔྱད་པས་ན། །གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ལ་བརྟག། །གདོད་མ་ནས་ནི་སྐྱེ་མེད་ལ། །ཅི་འདྲ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་དང་། ས་པཎ་གྱིས། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་དུ་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན། །དེ་ལ་ཚིག་གང་ཡང་མེད། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མིན་ན། །ཚིག་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་བས་ཚིག་སྣ་ཚོགས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་བཀའ་བསྩལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་ནི་རབ་ཏུ་བཞུགས། །རབ་ཏུ་གནས་པ་ག་ནའང་མེད། །ཀུན་ཏུ་མཁའ་ལྟར་དག་པ་ལ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ངོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་ངེས་པས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚི་གའི་སྤྲོས་པ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཚིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གལ་པོ་ལས། སྐུ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བརླས་པ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བསྡུ་མཆོད་པ་དང་། །རབ་གནས་ལ་སོགས་མང་ནའང་པ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་གཞུག་ཕྱིར་བསྟན། །ཞེས་དང་། རབ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས། །རབ་ཏུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་བཏགས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཚིག་ལས་དང་པོ་པའི་ངོར་གསུངས་ན། ཚིག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་དུང་དང་རྒྱ་གླིང་སོགས་ཚི་གའི་སྤྲོས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་མེ་ཏོག་རྟེན་ནུབ་ནུབ་ཏུ་གཏོར་ཡང་རབ་གནས་མི་འཆགས་ཏེ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བསྒོམ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་གང་ལ་ཟེར་བ་གང་ཟག་ཁོ་རང་ལའང་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཅེར་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་མ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟེན་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་བཟུང་ཕྱིན་ཆད་རབ་གནས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱ་ཚར་དུ་བྱས་ཀྱང་གཉིས་འཛིན་འཁྲུལ་རྟོག་གི་བྱུར་འདྲེ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཚིག་ཡང་དག་མི་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་བསྒོམ་བྱ་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོར་བཞུགས་བཞུགས་པར་ཡིན་པ་དང་རང་གི་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་ངལ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་ཡོད་དེ་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་དང་རང་རིག་གི་དོན་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན། ཆོས་སྐུ་ནི་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཕྱིར་སྤྱན་དྲངས་སའི་ཡུལ་དང་དྲངས་རྒྱུ་དྲངས་མཁན་སོགས་མཐའ་དག་ཆོས་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ལས་མ་འདས་ཕྱིན་རྩལ་སྣང་སྒྱུ་མའི་རོལ་པ་ཙམ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ། རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་བྱེད

ལས༔ ལམ་དང་མཐུན་པའི་འགྲོ་ལུགས། མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐུགས་རྗེ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ཚིག་བཟང་བ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཚིག་དམན་པ་མི་བྱ་སྟེ། ། རབ་གནས་རྟག་པར་བཀྲ་མི་ཤིས། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་ཞབས་ཀྱིས་སྡོམ་བྱུང་དང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཚིག་ཧ་ཅང་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་པར་འབྲིང་པོ་ཙམ་དུ་མཛད། འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ཀུན་ལ་སྦྱར་རུང་བའི་རབ་གནས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་གི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་བསྡུ་སྤྲོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རབ་གནས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས། སྦྱོར་ནི་རྟེན་བསྐྱེད་དགུག་བསྟིམ་དང་། །དབང་བསྐུར་བརྟན་བཞུགས་བཞི་པོ་འདི༔ །རབ་གནས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྦྱོང་བཀྲུ། དགུག་བསྟིམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱན་འདྲེན། དབང་བསྐུར་གྱི་ཡན་ལག་མངའ་དབུལ། བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་ཁུངས་དང་སྦྱོར་ཏེ་ཤད་པར་མཛད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་། རང་ལུགས་པད་དཀར་ཞབས་ཀྱིས། བླ་མེད་རྒྱུད་གཞུང་དཔང་ཐུབ་ཤད་སྒྲོལ་བརྟེན། །འཇུག་བདེ་མན་ངག་སྦྱོར་བ་ལེགས་པས་ན། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུང་དང་། ཤད་པ། མན་ངག་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཏེ་ཡན་ལག་བཞིར་བཞེད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཚིག་གི་གཞུང་བག་འཁྲུགས་ལྷུག་ཆད་དུ་མ་སོང་བར་གྲ་སྒྲིགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་སྟབས་རབ་གནས་མཁན་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། ཆོ་གའི་དབུ་འཛིན་སོགས་ཐ་ན་ལག་བདེ་ཐབ་ཚང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་ཕོག་གི་འགན་འཁུར་ཤོར་མེད་པ་དང་། ནང་འཐབ་འཁྲུགས་དང་འཁོན་རྩོད་སོགས་སྤྲངས་ཏེ་གླུ་གར་རོལ་མོ་མགུར་དབྱངས་འཆམས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རབ་གནས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ཡོ་བྱད་བཟང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་པ་དགེ་དང་མི་དགེའི་བྱེ་བྲག་ལས། །དགེ་སྡིག་གཟུགས་བརྙན་ཆེ་ཆུང་རྗེས་མི་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་སྡིག་སེམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཁ་དང་བཟང་ངན་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་ཚེ། རབ་གནས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྐུ་འཕྲོག་བརྡུང་བཙོམ་སོགས་སྡིག་པས་བསྒྲུབས་པར་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བཟང་བ་དང་། རྐྱེན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་བློ་ཡུལ་དུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དྲེགས་དང་གྲགས་འདོད་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ངན་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་རྐྱེན་བཟང་བ་དང་། མདོར་ན་གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་

གཏོང་ཕོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་འབྱེད་དེ་ཡོན་གནས་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་བཟའ་བཏུང་གི་སྙེད་པ་བྱ་ནོམས་པས་ཚིམ་པར་བྱས། ལྷ་བཟོ་དང་ལྷ་བྲིས་སོགས་ལའང་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་བསྙི་སྣང་དང་རོལ་མོར་བཀྲིས་པས་དགའ་སྟོན་གྱིས་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན། བཟོ་བོ་དང་སྦྱིན་བདག་གི་བར་དུ་འཁོན་སེམས་རེ་འཁང་གི་བདུད་ཞུགས་ན་རབ་གནས་འཆགས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པས། བཟོ་བོ་དང་ལྷ་བཟོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་ཤིང་རེ་འཁང་མེད་པར་ལྷ་དགྱེས་མི་མགུ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དང་། བཟོ་བོ་དང་ལྷ་བཟོ་སོགས་ནས་ཀྱང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བཟོ་རྒྱུ་ལ་གཡོ་ཁྲམ་དང་ཟ་འདོད་ཚོག་ཤེས་མེད་པར་བྱས་ན་རྟེན་དེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་དཀོར་བདག་གི་འདྲེར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཉེས་པ་དང་། དགེ་ཅན་རྣམས་ལ་བདུད་ནི་ལྷག་པར་སྣང་། ཞེས་པ་ལྟར༑ དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྡོངས་དང་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བྱུང་ནའང་། དེའི་རྐྱེན་ཁར་མི་བཏང་བར་དཔའ་བོ་གདེངས་དང་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ཡོན་བདག་བཟང་བ་ནི། རབ་གནས་རྒྱུ་གཞུང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་གང་གསོལ་བའི། །སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ། །ཇི་ལྟར་གསུངས་པར་རབ་གནས་པར། །དེ་དག་དོན་ནི་ངས་བྱས་ཏེ། །དེ་རྣམས་དོན་ནི་གྲུབ་ཟིན་གྱིས། །ཅི་བདེ་བར་ནི་མཆོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་གྱི་བདག་པོ་ཁྱོད་སྐུ་ཚེ་སྔ་མ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་གང་འདོད་ཕྱུག་རྩེར་སླེབ་ཏེ། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྣམ་འབྱེད་ལ་གཟིགས་པ་ཡངས་པའི་དབང་གིས། སྤྱིར་སྒྱུ་མའི་ནོར་ལ་སྙིང་པོ་མེད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ན་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གྱུར་པ་རྒྱལ་བའི་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་རྟེན་ཚད་ལྡན་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་བཟང་པོ་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཟིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ནས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བླང་དོར་ངོ་ཤེས་པའི་དུས་འདིར། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་བླ་ན་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་ད་ལྟའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། སྐུ་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེར་སྤྲུལ་ནས༑ །འགྲོ་བ་དགེ་ལ་སྦྱོར་པའི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི། །ཞིང་དུ་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །མཐའ་འཁོབ་ཀླ་ཀློ་རྣམས་ན་མེད། །བསྟན་པ་ནུབ་ན་ཡོད་མིན

ཞིང་༔ །མུ་སྟེགས་བློ་སོང་སོགས་མི་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཀློང་དུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ངང་
ལ་བཞུགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་མཚན་མར་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྐུ་ཡི་རྣམ་རོལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་ཡིན་པས་ན་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་སངས་
རྒྱས་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིན་ཀྱང་བཟང་ངན་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་ཚེ་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མ་འཆགས་པ་དང་ཆགས་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་ན།
རྟེན་དེ་ལ་འདྲེ་སྲིན་མ་རུངས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་ནས་མཆོད་པར་མི་འོས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་དེར་
བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་རྣམས་ཀྱང་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེར་
བདུད་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་གནས་ན་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཞིང་དུ་མཆོད་པར་འོས་པ་དང་། ཕྱོགས་དེར་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་
རེག་གི་འབྲེལ་བ་ཐོབ་ཚད་ལས་ངན་གྱི་སྒྲིབ་ཚོགས་བྱང་ཞིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་
ས་བོན་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་དང་། གནས་སྐབས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ནུབ་པར་ཡུན་དུ་གནས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཡོན་གྱི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
རབ་ཏུ་གནས་དགོས་པ་གསོལ་བ་བཞིན་ངེད་ཅག་འདིར་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། གནས་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་
བྱ་བའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གེགས་མེད་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་
ནོ༔ །ད་ནི་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་སོགས་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཀུན་གྱིས་རྟེན་འདི་ལ་གུས་པ་དང་སྲི་ཞུ
ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཆོད་པར་བགྱིས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་ལ་སྲན་ཏོག་བདུན་མཆོད་པའི་འབྲས་བུས་གཞོན་ནུ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་གླིང་
བཞི་ལྷ་གནས་དང་བཅས་པར་དབང་བསྒྱུར་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་རབ་ཏུ་
གནས་པའི་སྐུ་རྟེན་རྣམས་ལའང་དངོས་པོ་ཆེ་ཕྲ་གང་རུང་གིས་མཆོད་པའི་ཡོན་དུ་བསྔར་ན་སངས་རྒྱས་
དངོས་ལ་ཕུལ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མདོ་ལས། ང་ཡི་འགོར་ནི་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ད་ལྟ་ང་ལ

མཆོད་པ་དང་། །མ་འོངས་པ་ན་དད་པ་ཡིས། །གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ནི་མཆོད་པ་ལ། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །བསོད་ནམས་མཉམ་ཞིང་རྣམ་སྨིན་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྙིང་ལ་བཅངས་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་མཆོད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ད་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་མཆོད་དགོས་པ་བཅས་ཡོན་བདག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་ཡུལ་་་བཅག་དགོས་པར་ཞུ་བ་ལགས་སོ།། །།ཅེས་པ་འདིའང་དགེ་རིན་པས་ཀུན་གླིང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དུ་བྲིས་པའོ།། །།དགེའོ།།